

**КІЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ¹**

**ФАКУЛЬТЕТ ГЕРМАНСЬКОЇ
ФІЛОЛОГІЇ І ПЕРЕКЛАДУ**

Кафедра германської філології

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

**«Сучасна лінгвістика емоцій: інтегральний
підхід»**

Спеціальність²: 035 Філологія

**Спеціалізація: 035.04 Германські мови та
літератури (переклад включно), перша
англійська**

Освітня програма:

**Сучасні філологічні студії (англійська мова і друга
іноземна мова): лінгвістика та перекладознавство**

Рівень вищої освіти	магістр
Кафедра	германської філології
Факультет	германської філології і перекладу
Викладач	Пініч Ірина Петрівна , кандидат філологічних наук, доцент кафедри германської філології
Статус дисципліни³	вибіркова дисципліна професійної і практичної підготовки
Курс, семестр⁴	I курс, I семестр
Обсяг дисципліни у кредитах ЕКТС / загальна кількість годин	3 кредити ЕКТС / 90 год.
Мова викладання	англійська
Коротка анотація дисципліни (Що я вивчатиму?)	Курс «Сучасна лінгвістика емоцій: інтегральний підхід» присвячений вивченю зasadничих принципів дослідження емоційної комунікації, розвитку умінь і навичок лінгвістичного аналізу емотивної компетенції мовців. У фокусі дисципліни знаходяться когнітивні механізми мовленнєвого творення та вплив різних емоційних станів на синтаксичне оформлення думок і вибір лексичних одиниць. Особлива увага приділяється вербальному втіленню емоційних переживань як на морфологічному, так і синтаксичному рівнях мови. Серед об'єктів вивчення знаходяться вербальні

¹ Поряд з логотипом КНЛУ рекомендується вставляти логотип факультету.

² Спеціальність / спеціалізація / ОП зазначаються за наявності.

³ Обрати з: а) вибіркова дисципліна професійної і практичної підготовки; б) дисципліна вільного вибору студента; в) дисципліна українознавчого спрямування.

⁴ Крім дисциплін вільного вибору студентів.

стратегії тематизації емоційних переживань: лейблі емоцій та образне їх вираження, опис емоціогенних ситуацій. Пропонується ознайомлення із поняттям емоційного синтаксису, синтаксичної емфази, а також основними підходами до їх аналізу. До пріоритетних завдань курсу належить розвиток лінгвістичних, загальнонаукових і соціально-особистісних компетенцій студентів у стійкій довгостроковій перспективі. Саме тому, в межах курсу розглядаються базові культурні особливості емоційної мовленнєвої поведінки, поняття емоційного інтелекту, емоційних сценаріїв та правил демонстрації емоційних переживань у англомовних полікультурних дискурсивних практиках.

Мета вивчення дисципліни
(Чому це цікаво й потрібно вивчати?)

Метою цієї вибіркової дисципліни є ознайомлення студентів-магістрів із поняттям та основними функціями емоційного мовлення, механізмами його продукування та керування, мовним та мовленнєвим інвентарем полікультурної емоційної комунікації у сучасному англомовному дискурсі. У курсі вивчення дисципліни передбачено розгляд прагматичного потенціалу емоційних висловлень та встановлення специфіки їх функціонування у кооперативному та аргументативному типах дискурсу, а також ознайомлення із конвенційними нормами етикетизованої емоційної комунікативної поведінки мовців сучасного англомовного соціуму. Успішне засвоєння курсу гарантує підвищення мовної та загальнолінгвістичної підготовки студентів, а також забезпечує формування соціолінгвістичної бази знань сучасної освіченої людини і майбутнього фахівця.

Результати навчання
(Чому я навчуся на цій дисципліні?)

В результаті опанування курсом студент демонструє вміння оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення; впевнено володіє державною та іноземними мовами, що вивчаються, для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування. Вміло презентує результати досліджень державною, англійською та другою іноземною мовами із застосуванням знань про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення

запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації. Доступно й аргументовано пояснює сутність конкретних філологічних питань і власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються, а також обирає оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу. Виказує шанобливе ставлення до мультикультурності світу й керується у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу та співробітництва. Здатен здійснювати науковий аналіз мовного / мовленневого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих різноманітних текстів. Володіє системою сучасних лінгвокультурологічних знань, переважно про специфіку мовних картин світу і відповідних особливостей мовної поведінки носіїв англійської і другої іноземної мови.

Компетентності⁵

(Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)

Завдання (навчальні цілі) полягають у формуванні у студентів:

інтегральної компетентності:

- здатності розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальних компетентностей:

- здатності спілкуватися іноземною (англійською та другою іноземною) мовою як усно, так і письмово.
- здатності до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.
- навичок використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- здатності генерувати нові ідеї (креативність).
- *розуміння i дотримання міжособистісних, міжкультурних, соціальних i професійно-етичних норм спілкування з іншими людьми у соціально- побутових i виробничих умовах,*

⁵ Формулюються у термінах знань / умінь / навичок / комунікації / автономності або в описі набутих м'яких навичок.

	<p>здатність проявляти емпатію, толерантність і повагу до культурної різноманітності.</p> <p>фахових компетентностей:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатності вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямах і школах. - здатності здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів. - здатності вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень - усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату. - здатності передавати текст оригіналу за допомогою різного виду стилістичних адаптацій у мові перекладу і прагматичних стратегій, які орієнтовані на читача тексту перекладу згідно з нормами мови перекладу й критеріями адекватного перекладу. - володіння навичками науково-пошукової роботи в лінгвістиці і перекладознавстві, методами пошуку, аналізу й обробки мовних даних; здатність використовувати системні знання мови оригіналу й мови перекладу, системні знання сучасного мовознавства і перекладознавства у самостійному науковому дослідженні і всебічно застосовувати їх у написанні кваліфікаційної роботи. 												
Види занять і їхній розподіл за годинами	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">Форма навчання</td> <td style="width: 25%;">денна</td> <td style="width: 25%;">заочна</td> </tr> <tr> <td>Лекційні заняття</td> <td>10 год</td> <td>2 год</td> </tr> <tr> <td>семінарські заняття</td> <td>20 год</td> <td>2 год</td> </tr> <tr> <td>самостійна робота</td> <td>60 год</td> <td>86 год</td> </tr> </table>	Форма навчання	денна	заочна	Лекційні заняття	10 год	2 год	семінарські заняття	20 год	2 год	самостійна робота	60 год	86 год
Форма навчання	денна	заочна											
Лекційні заняття	10 год	2 год											
семінарські заняття	20 год	2 год											
самостійна робота	60 год	86 год											
Тематика (змістові модулі) навчальної дисципліни	<p>Тема 1. Лінгвістика емоцій: епістемологічні питання</p> <p>Самостійна робота</p> <p>Конспекти перводжерел. Аналіз завдань та цілей сучасного машинного аналізу емоційного забарвлення текстів.</p> <p>Мультимедійна презентація.</p> <p>Тема 2. Граматика емоцій. Мовні засоби реалізації емоційної комунікації.</p> <p>Самостійна робота</p> <p>Конспекти перводжерел. Аналіз вибірки рекламних текстів для демонстрації ефективності роботи емоційної реклами.</p>												

Тема 3. Прагматика емоцій англомовної лінгвокультурної спільноти.

Самостійна робота

Конспекти першоджерел. Вивчити тексти листування відомих осіб для відображення прагматичного тону та соціо-культурних особливостей емоційної комунікації. Письмовий аналіз.

Тема 4. Поняття емоційного інтелекту та його вплив на хід мовленнєвої взаємодії.

Самостійна робота

Вивчити взаємозв'язок рівня емоційного інтелекту та професійної зайнятості комуніканта на матеріалі сучасних сіткомів. РПТ презентація.

Тема 5. Емотивні смисли англомовних емоційних концептів.

Самостійна робота

Підготувати груповий проект, вивчивши та проаналізувавши відповідні теоретичні джерела.

Політика оцінювання (розподіл балів і критерії)

Оцінювання всіх видів навчальної діяльності студентів здійснюється за **національною 4-балльною шкалою:**

№	Види навчальної діяльності	Національна 4-балльна система	Критерії оцінювання
1.	Аудиторна робота	5	Систематизована, творча, логічно побудована відповідь з елементами інновації; завдання виконані за інноваційним рівнем складності
		4	Продуктивна, але недостатньо вичерпна відповідь; завдання виконані за стандартним рівнем складності, можливі незначні помилки
		3	Репродуктивна відповідь; завдання виконані за репродуктивним видом складності, містять помилки
		2	Фрагментарна, не аргументована відповідь; завдання не виконані у відповідності з вимогами, допущені множинні помилки
			Непідготовленість до заняття; невиконання завдань
			Відсутність на занятті
2.	Позааудиторна (самостійна) робота	5	Інноваційний підхід до самостійно виконаних завдань, здатність до критико-аналітичного осмислення актуальних проблем лінгвостилістики, загальна філологічна та мовна компетентність
		4	Творче і самостійне виконання завдань, якісне володіння програмним матеріалом та його доцільне використання у виконанні завдань.
		3	Виконання індивідуальних завдань за репродуктивним видом складності за суттєвої допомоги з боку викладача.
		2	Неглибоке, фрагментарне виконання завдань.
			Невиконання завдань.
3.	МКР	5	90%–100% правильно виконаних завдань, повне розкриття теоретичної проблеми, креативність в інтерпретації фрагментів тексту, 1-2 незначних помилки щодо змісту або форми
		4	75%–89% правильно виконаних завдань, загалом правильно, але неповне розкриття теоретичної

			проблеми, стереотипність в інтерпретації фрагментів тексту, 3–4 незначних помилки щодо змісту або форми
	3		50%–74% правильно виконаних завдань, несистематизована, неаргументована, неповна відповідь на теоретичне запитання, недостатньо повна інтерпретація фрагментів тексту, 5–6 помилок щодо змісту або форми
	2		50% і нижче правильно виконаних завдань, неправильна відповідь на теоретичне запитання, невірна інтерпретація фрагментів тексту, 7 і більше помилок щодо змісту або форми
	0		Відсутність контрольної роботи

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в рейтинговий бал за роботу протягом семестру шляхом помноження на 10. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити 50.

Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. Наприкінці семестру всі студенти виконують модульну контрольну роботу з курсу. Модульні контрольні роботи оцінюються в 4-бальній системі: «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Ці оцінки трансформуються в рейтинговий бал за МКР у такий спосіб:

- «відмінно» – 50 балів;
- «добре» – 40 балів;
- «задовільно» – 30 балів;
- «незадовільно» – 20 балів;
- Неявка на МКР – 0 балів.

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового бала за роботу протягом семестру і рейтингового бала за МКР.

Розподіл рейтингових балів:

- За поточну навчальну діяльність – максимум 50 балів;
- За модульну контрольну роботу – максимум 50 балів.

Шкала оцінювання за ЕКТС:

- А (відмінно) – 90–100 балів;
- В (добре) – 82–89 балів;
- С (добре) – 75–81 бал;
- D (задовільно) – 66–74 бали;
- Е (задовільно) – 60–65 балів;
- FX (незадовільно) – 59 балів і нижче.

	<p>Студенти з 60 і більше балами отримують залік автоматично, а ті, хто має 59 і менше балів, складають залік. Якщо студент не виконав вимоги навіть під час заліку, він отримує «незараховано» та 0 балів у загальному рейтингу.</p>
Пререквізити (передумови вивчення дисципліни)	<p>Вивчення дисципліни базується на курсах «Загальне мовознавство», «Теоретична граматика англійської мови», «Лексикологія англійської мови», «Стилістика англійської мови». На початку курсу « Сентимент-аналіз як метод лінгвістичних досліджень » студенти повинні:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Володіти базовим термінологічним апаратом з вивчених лінгвістичних дисциплін. • Знати магістральні лінгвістичні теорії, основні принципи та тенденції сучасного мовознавства. • Мати навички використання загальнонаукових і традиційних спеціальних методів лінгвістичних досліджень.
Навчально-методичне й інформаційне забезпечення	<p>Основна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пініч, І.П. (2021). Сучасна лінгвістика емоцій: інтегральний підхід. Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського, 32(71) №2. С.1-7. Available at: https://www.researchgate.net/publication/352252598_MODERN_LINGUISTICS_OF_EMOTIONS_AN_INTEGRAL_APPROACH 2. Пініч, І.П. (2022). Вербальний, соціо- та біогенетичний коди екстеріоризації емоцій: афективно-дискурсивний підхід. Вісник університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Філологічні науки», 1 (23). С.142-152. Available at: https://www.researchgate.net/publication/361592922_VERBAL_SOCIAL_AND_BIOGENETIC_CODES_OF_EMOTION_EXTERNALIZATION 3. Сліпецька, В. (2019). Лінгвістика емоцій: етапи становлення (дослідницькі теорії, школи, персоналії). Проблеми гуманітарних наук: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія «Філологія», 44, 83–92. Available at: https://dspu.edu.ua/sites/filol_gum/wp-content/uploads/2020/07/9.pdf 4. Alba-Juez, L., & Lachlan Mackenzie, J. (2019). Emotion processes in discourse. In J. Lachlan Mackenzie and Laura Alba-Juez (Eds). Emotions in discourse. Amsterdam: John Benjamins. P. 3-18. 5. Foolen, A., Lüdtke, U. M., Racine, T. P., and Zlatev, J. (Eds.). (2012). <i>Moving ourselves, moving others</i>. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.

6. Fussell, S. (2002). The verbal communication of emotions: interdisciplinary perspectives. Mahwah, NJ; London: Routledge.
7. Goleman, D. (2006). Emotional intelligence. New York: Bantam Books.
8. Kövecses, Z. (2003). Metaphor and emotion: Language, culture, and body in human feeling. Cambridge: Cambridge University Press.
9. Niemeier, S., & Dirven, R. (Eds.). (1997). The Language of Emotions: Conceptualization, Expression, and Theoretical Foundation. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing.
- 10. Wierzbicka, A. (1999). Emotions Across Languages and Cultures: Diversity and Universals. Cambridge: Cambridge University Press.**

Додаткова література:

1. Gendron, M., Lindquist, K. A., Barsalou L., Feldman Barrett L. (2002). Emotion Words Shape Emotion Percepts. *Emotion*, 12(2). P. 314-325.
2. Izard, C. (1991). *The Psychology of Emotions*. New York: Plenum Press, 1991.
3. Fiehler, R. (2002). How to Do Emotions with Words: Emotionality in Conversations. R. Fussell (ed.). *The Verbal Communication of Emotions: Interdisciplinary Perspectives*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates. P.79–107.
4. Niedenthal, P.M., Winkielman, P., Mondillon, L., Vermeulen, N. (2009). *Embodiment of Emotion Concepts*. *Journal of Personality and Social Psychology*, 96 (6). P.1120 -1136.
5. Planalp, S. (1999). *Communicating emotion: Social, moral, and cultural processes*. Cambridge: Cambridge University Press.
6. Scarantino, A. (2017). How to Do Things with Emotional Expressions: The Theory of Affective Pragmatics. <https://people.ict.usc.edu/~gratch/CSCI534/Readings/Scarantino2017.pdf>
7. Segal, J., & Jaffe, J. (2008). *The Language of Emotional Intelligence: The Five Essential Tools*. New York: McGraw Hill Books.

Форми і способи поточного та семестрового контролю

Поточний контроль успішності студентів

здійснюється протягом семестру під час вивчення навчального матеріалу.

Він охоплює оцінювання:

аудиторної роботи (активність на заняттях, виконання практичних завдань);

самостійної роботи (аналіз текстів, дослідження, індивідуальні завдання);

модульних контрольних робіт (МКР) – проводяться наприкінці вивчення модуля і є обов'язковими для всіх студентів.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-балльній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, позначаються «0».

Методи поточного контролю:

Оцінювання на кожному практичному занятті;
Оцінювання виконаних самостійних завдань;
Підсумкове виставлення середнього арифметичного бала за всі види діяльності за семестр.

Семестровий контроль здійснюється на основі семестрового рейтингового бала студента, який складається з:

Бала за поточну навчальну діяльність (максимум 50 балів);

Бала за модульну контрольну роботу (максимум 50 балів).

Студенти, які набрали 60 і більше балів, автоматично отримують залік без складання додаткового іспиту. Студенти з 59 і менше балами складають залік, за результатами якого можуть отримати оцінку або залишитися без заліку.

Підсумковий контроль (залік) проводиться у формі:

Усної відповіді на екзаменаційне питання;
Коментаря до письмового аналізу англомовного тексту.

Підсумковий контроль

Залік

Вибіркова дисципліна передбачає складання усного заліку згідно із наведеним нижче переліком питань.

Структура заліку включає усну відповідь на одне з наведених нижче питань та усний коментар до здійсненого попередньо письмового аналізу одного з англомовних текстів (перелік наводиться нижче).

Критерій оцінювання на заліку:

зараховано – повна, змістовна відповідь на питання заліку в адекватному мовленнєвому оформленні; глибокий, самостійний аналіз англомовного тексту з опорою на методику якісного аналізу емоційної тональності тексту; наявність письмового аналізу тексту;

не зараховано – неповна, поверхнева відповідь на питання заліку (або її відсутність) зі значною кількістю мовних помилок; поверхневий аналіз англомовного тексту без опори на методику якісного аналізу емоційної тональності тексту; відсутність письмової інтерпретації тексту

Відмітка про залік у національній шкалі («зараховано», «не зараховано») та оцінка в шкалі ЄКТС виставляється на підставі семестрового рейтингового бала студента за дисципліну таким чином:

- 90 – 100 балів – А (відмінно)
- 82 – 89 балів – В (добре)
- 75 – 81 бал – С (добре)
- 66 – 74 бали – D (задовільно)
- 60 – 65 бали – Е (задовільно)
- 59 балів і нижче – FX (незадовільно)

Шкала відповідності оцінок

Відмінно	90 – 100
Добре	75 – 89
Задовільно	60 – 74
Незадовільно	0 – 59
Зараховано	60 – 100
Не зараховано	0 – 59

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують відмітку про залік «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче**, складають залік, і в разі успішного складання їм виставляється відмітка про залік «зараховано» в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – Е та бал 60. Якщо студент під час заліку отримав відмітку про залік «не зараховано», то йому в залікову відомість виставляється відмітка про залік «не зараховано» в національній шкалі, оцінка FX – за шкалою ЄКТС, а у відомості обліку успішності в графі «Кількість балів за 100-бальною шкалою» виставляється О балів.

Перелік питань до заліку:

1. Linguistics of emotions: object and subject of study.
2. Modern approaches to the linguistic analysis of emotional politically correct communication: discourse analysis, pragmatic analysis, transactional analysis, conversational analysis, structural analysis, semiotic analysis.
3. Main verbal strategies of emotion thematization: emotion labelling, emotion description, figurative expressions, metaphors, emotion expression.
4. Language and emotion. Emotions and speech production.
5. Cognition and emotion. Emotion conceptualization, emotion lexicalization.

6. Emotiveness, emotionality and expressiveness. Emotive language and emotional appeal.
7. Emotive lexical units with denotative emotiveness, optional emotiveness, and potential emotiveness.
8. Emotive syntax: ellipsis, parcellation, back-shifting and inversion, exclamations, clefting, pseudo-clefting.
9. Interjections and Exclamatory utterances.
10. Patterns of non-verbal communication. Non-verbal communication of emotion.
11. The speech act theory and the pragmatic potential of expressive speech acts.
12. Emotive pragmatic intentions.
13. The notion of face-negotiation in emotional communication. Communicative cooperation and conflicts.
14. Communicative manipulation and emotional manipulation.
15. The notion of hedges as a means of face saving strategies in the politically correct emotional communication.
16. Conventions of emotional communicative behaviour in Modern English discourse.
17. Theories of intelligences. Emotional intelligence.
18. Emotional literacy. Emotion management. Emotion labour.
19. Emotion concepts: universal and/or culturally specific. Conceptual structure of emotions.
20. Linguoecology and emotion display rules in Modern English discourse.

Перелік текстів для аналізу

1. "The letters of Queen Victoria: a selection from Her Majesty's correspondence between the years 1837 and 1861 : published by authority of His Majesty the king. Available at: "https://archive.org/stream/lettersofqueenvi01victuoft/lettersofqueenvi01victuoft_djvu.txt
2. Newspaper articles of UK Newspapers Online Available at: <https://www.thebigproject.co.uk/news/#.XlrH-HFR200>
3. Popular classic English literature. Available at: <https://www.gutenberg.org/ebooks/>

Затверджено на засіданні кафедри германської філології, протокол № 1 від «01» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Шутова М.О.
(ім'я, прізвище)

Перезатверджено на засіданні кафедри германської філології, протокол № 12 від «29» квітня 2025 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Шутова М.О.
(ім'я, прізвище)